

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea / Departamentul	ISTORIE
1.3 Catedra	
1.4 Domeniul de studii	ISTORIE
1.5 Ciclul de studii	MASTER
1.6 Programul de studii / Calificarea	RELAȚII, INSTITUȚII ȘI ORGANIZAȚII INTERNAȚIONALE

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	EUROPA DE RĂSĂRIT ÎN RELAȚIILE POLITICE INTERNAȚIONALE ÎN SECOLELE XVII–XVIII						
2.2 Titularul activităților de curs	PROF.UNIV. DR. PETRONEL ZAHARIUC						
2.3 Titularul activităților de seminar	PROF.UNIV. DR. PETRONEL ZAHARIUC						
2.4 Anul de studiu	1	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	Examen	2.7 Regimul disciplinei	OB

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	1	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	14	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					23
Tutoriat					
Examinări					10
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	83				
3.8 Total ore pe semestru	125				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	X
4.2 de competențe	X

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 de desfășurare a cursului	X
5.2 de desfășurare a seminarului/laboratorului	X

6. Competențe specifice acumulate

6.1 Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> - Utilizarea adecvată a limbajului de specialitate al istoriei relațiilor internaționale, a termenilor tehnici și a conceptelor de bază din domeniu - Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din surse primare și interpretarea lor. - Utilizarea unor metode moderne de cercetare și interpretare istorică - Capacitatea de participare la dezbateri publice și manifestări științifice consacrate problematicii relațiilor, instituțiilor și organizațiilor internaționale - Capacitatea de a sintetiza informațiile bibliografice și documentare cu caracter istoric și de a le organiza după criteriul relevanței.
-----------------------------	--

6.2 Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> - îndeplinirea eficientă, la termen și cu rigurozitate, a sarcinilor profesionale, cu respectarea principiilor eticii activității științifice, aplicarea riguroasă a regulilor de citare și respingerea plagiatului. - aplicarea tehnicilor de relaționare în grup și de muncă eficientă în echipă, cu asumarea de roluri diverse. - căutarea, identificarea și utilizarea unor metode și tehnici eficiente de învățare; conștientizarea motivațiilor învățării continue - dezvoltarea obișnuinței dezbaterii argumentate și a construcției logice a discursului - autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii specifică domeniului
-----------------------------	--

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Disciplina urmărește prezentarea principalelor momente din istoria relațiilor internaționale de la începutul secolului al XVII-lea până în prima jumătate a secolului al XVIII-lea, cu accent asupra evoluțiilor politice din Europa Răsăriteană
7.2 Obiective specifice	<p>La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cunoască mecanismele începuturilor relațiilor internaționale europene; contextualizeze evoluția politică în centrul și răsăritul continentului european; înțeleagă, în perspectivă diacronică, dezvoltarea relațiilor internaționale în Europa în perioada propusă etc.

8. Conținuturi

8. 1 Curs	Metode de predare	Observații
Europa la începutul secolului al XVII-lea. Imperii și monarhii (I)	Prelegerea academică	
Europa la începutul secolului al XVII-lea. Imperii și monarhii (II)	Expunerea; metode euristice	
Europa la începutul secolului al XVII-lea. Legile relațiilor internaționale	Prelegerea academică	
Război și pace în secolul al XVII-lea (I)	Expunerea; metode euristice	
Război și pace în secolul al XVII-lea (II)	Expunerea; metode euristice	
Războiul de 30 de ani și implicațiile lui asupra Europei de Răsărit. Tratatul din Westphalia	Prelegerea academică	
Imperiul otoman în secolul al XVII-lea: începutul „descreșterii”	Expunerea; metode euristice	
Imperiul otoman în secolul al XVII-lea: începutul „descreșterii” (II)	Expunerea; metode euristice	
Moldova, Țara Românească și Transilvania în contextul relațiilor politice internaționale în secolul al XVII-lea și prima jumătate a secolului al XVIII-lea	Prelegerea academică	
Europa în timpul asediului Vienei	Expunerea; metode euristice	
Imperiul habsburgic: de la asediul Vienei la pacea de la Belgrad	Expunerea; metode euristice	
Rusia în secolul al XVII-lea și în vremea lui Petru cel Mare	Prelegerea academică	
Polonia, Ucraina și Hanatul Crimeii în secolul al XVII-lea	Expunerea; metode euristice	
Alianțe și tratate europene la sfârșitul secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea	Expunerea; metode euristice	
Bibliografie:		
Referințe principale:		

Abulafia, David, *Marea cea Mare. O istorie umană a Mediteranei*, Ed. Humanitas, București, 2014.

Angelescu, Nadia, *Introducere în Islam*, București, 1993.

Bădărău, Gabriel, *Între pajuri și semilună. Raporturi politice româno-habsburgice 1683-1583*, Cluj-Napoca, 1996.

Bérenger, Jean, *Istoria Imperiului Habsburgilor (1273-1918)*, trad. N. Batlă, Ed. Universitas, 2000.

Bernath, Mathias, *Habsburgii și începutul formării națiunii române*, Cluj, 1994.

Boicu, Leonid, *Geneza "chestiunii române" ca problemă internațională*, Iași, 1975.

Idem, *Principatele Române în raporturile politice internaționale (secolul al XVIII-lea)*, Iași, 1986.

Cantemir, Dimitrie, *Istoria Imperiului otoman. Creșterea și scăderea lui*, vol. I-II, ed. Iosif Hodoșiu, București, 1876-1878.

Călători străini despre Țările Române, ed. îngrijită de M. Holban, M. M. Alexandrescu-Dersca Bulgaru, Paul Cernovodeanu, vol. V-IX, București, 1973-1997.

Cernovodeanu, Paul, *Transilvania și războiul de treizeci de ani*, în "Studii și articole de istorie", XXI, București, 1973, p. 15-25.

Chaunu, Pierre, *Civilizația Europei clasice*, vol. I-III, trad. de Adrian Alexandru Dobrescu și Mircea Gheorghe, Ed. Meridiane, București, 1989.

Ciobanu, Veniamin, *La cumpănă de veacuri (Țările Române în contextul politicii poloneze la sfârșitul secolului al XVI-lea și începutul secolului al XVII-lea)*, Iași, 1992.

Idem, *România în politica Est-Central europeană, 1648-1711*, Iași, 1997.

Cliveti, Gheorghe, *Izvoarele relațiilor internaționale. Epoca modernă*, curs special, Iași, 1993.

Idem, *Prolegomene la studiul relațiilor internaționale. Epoca modernă*, Editura Academiei Române, București, 2009.

Constantiniu, Florin, *De la Mihai Viteazul la fanarioți: observații asupra politicii externe românești în veacul al XVII-lea*, în SMIM, VIII, 1975, p. 101-135.

Costin, Miron, *Opere*, ed. critică îngrijită de P. P. Panaitescu, București, 1958.

Darby, Graham, *Războiul de 30 de ani*, Ed. All, București, 2004.

Davis, Norman, *Istoria Poloniei. Terenul de joacă al lui Dumnezeu*, vol. I (*De la origini până la 1795*), trad. de Carmen Bartl, Ed. Polirom, Iași, 2014.

Decei, A., *Istoria Imperiului otoman*, București, 1978.

Diplomați iluștri, vol. I-V, București, 1975-1980.

Droz, J., *Histoire diplomatique de 1648 à 1919*, Paris, 1972.

Eremia, I. A., *Țara Moldovei și Rusia. Relațiile politice în a doua jumătate a sec. XVII*, Chișinău, 1993.

Evans, R. J. W., *The making of the Habsburg monarchy, 1550 – 1700: an interpretation*, Oxford, 1979.

Felezeu, Călin, *Statutul Principatului Transilvaniei în raporturile cu Poarta Otomană (1541-1688)*, Cluj-Napoca, 1996.

Feneșan, Cristina, *Transilvania și războiul de treizeci de ani*, în AIIAC, XXVI, 1983-1984, p. 119-141.

Gemil, Tahsin, *Țările Române în contextul politic internațional (1621-1672)*, București, 1979.

Histoire de l'Empire Ottoman, sous la direction de Robert Mantran, Fayard, Paris, 1989.

Histoire de la Pologne, par Aleksander Gieysztor, Stefan Kieniewicz, Emanuel Rostowski ș. a., Varșovia, 1972.

Histoire des relations internationales, publiée sous la direction de Pierre Renouvin, *Les temps modernes, I. De la Christophe Colomb à Cromwel*, par Gaston Zeller, II. *De Loius XIV à 1789*, par Gaston Zeller, Paris, 1953-1955.

Istoria diplomației, vol. I-III, sub îngrijirea lui V. I. Potemkin, trad. de Valeria Costăchel, București, 1946-1948.

Jeannin, P., *L'Europe du Nord-Ouest et du Nord au XVIIe et XVIIIe siècles*, Paris, 1969.

Kisinger, H., *Diplomația*, trad. de Mircea Ștefănescu și Radu Paraschivescu, București, 1998.

Köpeczi B., *Histoire de Transylvanie*, Budapest, 1992.

Kraus, G., *Cronica Transilvaniei 1608-1665*, ed. Gh. Duzinchevici și E. Reus-Mârza, București, 1965.

* * * *La Reconquête Catholique en Europe Centrale*, în "XVIIe Siècle", n. 199, 1998.

Le Khanat de Crimée dans les Archives du Musée du Palais de Topkapi, présente par Alexandre Bennigsen ș. a., Paris, 1978.

Livet, G., *La guerre de trente ans*, ed. II, Paris, 1966.

Idem, *L'équilibre européen de la fin du XVe siècle à la fin du XVIIIe siècle*, Paris, 1976.

Moga, I., *Rivalitatea polono-austriacă și orientarea politică a țărilor române la sfârșitul sec. XVII*, Cluj, 1933.

Nistor, I. I., *Problema ucraineană în lumina istoriei*, ed. II, Rădăuți, 1997.

Ogg, David, *L'Europe du XVIIe siècle*, Paris, 1932.

Oppenheim, Walter, *Habsburgii și Hohenzollernii 1713-1786*, trad. De Roxana-Aura Duma, București, 1995.

Oprescu, G., *Manual de istoria artei. Barocul*, Ed. Meridiane, București, 1985.

Idem, *Manual de istoria artei. Secolul al XVIII-lea*, Ed. Meridiane, București, 1985.

P.P. Panaitescu, *Dimitrie Cantemir. Viața și opera*, București, 1958.

Idem, *Tratatul de alianță dintre Moldova și Rusia din 1711. 250 de ani de la semnarea lui*, în "Studii", 1961, nr. 4.

Stiles, A., *Imperiul otoman 1450 – 1700*, București, 1995.

Tazbir, Janusz, *La République nobiliaire et le monde. Etudes sur l'histoire de la culture polonaise à l'époque du baroque*, Wrocław ș. a., 1986.

Wallerstein, Immanuel, *Sistemul mondial modern*, vol. I-II, Ed. Meridiane, București, 1992.

Wiesner-Hanks, Merry E., *Early Modern Europe, 1450-1789*, Cambridge University Press, 2010.

Zahariuc, Petronel, *Țara Moldovei în vremea lui Gheorghe Ștefan voievod (1653 – 1658)*, Iași, 2003.

Referințe suplimentare:

Barbu, Violeta, *Purgatoriul misionarilor. Contrareforma în Țările Române în secolul al XVII-lea*, Editura Academiei Române, București, 2008.
 Eickhoff, E., *Venedig, Wien und die Osmanen. Umbruch in Südosteuropa (1645-1700)*, Munich, 1973.
 Guboglu, M., *Cronici turcești privind Țările Române*, vol. I-II, București, 1996.
 Hudiță, I., *Répertoire des documents concernant les négociations diplomatiques entre la France et la Transylvanie au XVII-siècle (1636-1683)*, Paris, 1926.
 King, Charles, *Marea Neagră. O istorie*, Ed. Polirom, Iași, 2015.
 Inalcik, H., *An economic and social history of the Ottoman Empire, 1300 – 1914*, Cambridge University Press, 1994.
 Neculce, I., *Letopisețul Țării Moldovei și O samă de cuvinte*, ed. critică și studiu introductiv de Gabriel Ștrempel, București, 1982.

8. 2 Seminar	Metode de predare	Observații
Europa la începutul secolului al XVII-lea. Imperii și monarhii (I)	explicația, conversația problematizarea	
Europa la începutul secolului al XVII-lea. Imperii și monarhii (II)	explicația; conversația euristică; descrierea, problematizarea; lectura	
Europa la începutul secolului al XVII-lea. Legile relațiilor internaționale	conversația euristică; descrierea; problematizarea; lectura	
Război și pace în secolul al XVII-lea (I)	conversația euristică; descrierea; problematizarea; lectura	
Război și pace în secolul al XVII-lea (II)	dezbateră; descrierea; problematizarea; lectura; conversația	
Războiul de 30 de ani și implicațiile lui asupra Europei de Răsărit. Tratatul din Westphalia	conversația; dezbateră; descrierea, problematizarea; lectura	
Imperiului otoman în secolul al XVII-lea: începutul „descresșterii”	dezbateră; conversația; lectura; problematizarea	
Imperiului otoman în secolul al XVII-lea: începutul „descresșterii” (II)	conversația euristică; dezbateră; descrierea	
Moldova, Țara Românească și Transilvania în contextul relațiilor politice internaționale în secolul al XVII-lea și prima jumătate a secolului al XVIII-lea	conversația euristică; studiul de caz	
Europa în timpul asediului Vienei	conversația euristică; studiul de caz; descrierea	
Imperiul habsburgic: de la asediul Vienei la pacea de la Belgrad	conversația euristică; studiul de caz; dezbateră	
Rusia în secolul al XVII-lea și în vremea lui Petru cel Mare	conversația euristică; studiul de caz	
Polonia, Ucraina și Hanatul Crimeii în secolul al XVII-lea	dezbateră; conversația euristică; studiul de caz	
Alianțe și tratate europene la sfârșitul secolului al XVII-lea și începutul secolului al XVIII-lea	conversația euristică; dezbateră; studiul de caz	
Bibliografie: Abulafia, David, <i>Marea cea Mare. O istorie umană a Mediteranei</i> , Ed. Humanitas, București, 2014. Angelescu, Nadia, <i>Introducere în Islam</i> , București, 1993. Bădărău, Gabriel, <i>Între pajuri și semilună. Raporturi politice româno-habsburgice 1683-1583</i> , Cluj-Napoca, 1996. Béranger, Jean, <i>Istoria Imperiului Habsburgilor (1273-1918)</i> , trad. N. Batlă, Ed. Universitas, 2000. Bernath, Mathias, <i>Habsburgii și începutul formării națiunii române</i> , Cluj, 1994. Boicu, Leonid, <i>Geneza “chestiunii române” ca problemă internațională</i> , Iași, 1975. Idem, <i>Principalele Române în raporturile politice internaționale (secolul al XVIII-lea)</i> , Iași, 1986.		

Cantemir, Dimitrie, *Istoria Imperiului otoman. Creșterea și scăderea lui*, vol. I-II, ed. Iosif Hodoșiu, București, 1876-1878.

Călători străini despre Țările Române, ed. îngrijită de M. Holban, M. M. Alexandrescu-Dersca Bulgaru, Paul Cernovodeanu, vol. V-IX, București, 1973-1997.

Cernovodeanu, Paul, *Transilvania și războiul de treizeci de ani*, în "Studii și articole de istorie", XXI, București, 1973, p. 15-25.

Chaunu, Pierre, *Civilizația Europei clasice*, vol. I-III, trad. de Adrian Alexandru Dobrescu și Mircea Gheorghe, Ed. Meridiane, București, 1989.

Ciobanu, Veniamin, *La cumpănă de veacuri (Țările Române în contextul politicii poloneze la sfârșitul secolului al XVI-lea și începutul secolului al XVII-lea)*, Iași, 1992.

Idem, *România în politica Est-Central europeană, 1648-1711*, Iași, 1997.

Cliveti, Gheorghe, *Izvoarele relațiilor internaționale. Epoca modernă*, curs special, Iași, 1993.

Idem, *Prolegomene la studiul relațiilor internaționale. Epoca modernă*, Editura Academiei Române, București, 2009.

Constantiniu, Florin, *De la Mihai Viteazul la fanarioți: observații asupra politicii externe românești în veacul al XVII-lea*, în SMIM, VIII, 1975, p. 101-135.

Costin, Miron, *Opere*, ed. critică îngrijită de P. P. Panaitescu, București, 1958.

Darby, Graham, *Războiul de 30 de ani*, Ed. All, București, 2004.

Davis, Norman, *Istoria Poloniei. Terenul de joacă al lui Dumnezeu*, vol. I (*De la origini până la 1795*), trad. de Carmen Bartl, Ed. Polirom, Iași, 2014.

Decei, A., *Istoria Imperiului otoman*, București, 1978.

Diplomați iluștri, vol. I-V, București, 1975-1980.

Droz, J., *Histoire diplomatique de 1648 à 1919*, Paris, 1972.

Eremia, I. A., *Țara Moldovei și Rusia. Relațiile politice în a doua jumătate a sec. XVII*, Chișinău, 1993.

Evans, R. J. W., *The making of the Habsburg monarchy, 1550 – 1700: an interpretation*, Oxford, 1979.

Felezeu, Călin, *Statutul Principatului Transilvaniei în raporturile cu Poarta Otomană (1541-1688)*, Cluj-Napoca, 1996.

Feneșan, Cristina, *Transilvania și războiul de treizeci de ani*, în *AILAC*, XXVI, 1983-1984, p. 119-141.

Gemil, Tahsin, *Țările Române în contextul politic internațional (1621-1672)*, București, 1979.

Histoire de l'Empire Ottoman, sous la direction de Robert Mantran, Fayard, Paris, 1989.

Histoire de la Pologne, par Aleksander Gieysztor, Stefan Kieniewicz, Emanuel Rostowski ș. a., Varșovia, 1972.

Histoire des relations internationales, publiée sous la direction de Pierre Renouvin, *Les temps modernes, I. De la Christophe Colomb à Cromwel*, par Gaston Zeller, II. *De Loius XIV à 1789*, par Gaston Zeller, Paris, 1953-1955.

Istoria diplomației, vol. I-III, sub îngrijirea lui V. I. Potemkin, trad. de Valeria Costăchel, București, 1946-1948.

Jeannin, P., *L'Europe du Nord-Ouest et du Nord au XVIIe et XVIIIe siècles*, Paris, 1969.

Kisinger, H., *Diplomația*, trad. de Mircea Ștefănescu și Radu Paraschivescu, București, 1998.

Köpeczi B., *Histoire de Transylvanie*, Budapest, 1992.

Kraus, G., *Cronica Transilvaniei 1608-1665*, ed. Gh. Duzinchevici și E. Reus-Mârza, București, 1965.

* * * *La Reconquête Catholique en Europe Centrale*, în "XVIIe Siècle", n. 199, 1998.

Le Khanat de Crimée dans les Archives du Musée du Palais de Topkapi, présente par Alexandre Bennigsen ș. a., Paris, 1978.

Livet, G., *La guerre de trente ans*, ed. II, Paris, 1966.

Idem, *L'équilibre européen de la fin du XVe siècle à la fin du XVIIIe siècle*, Paris, 1976.

Moga, I., *Rivalitatea polono-austriacă și orientarea politică a țărilor române la sfârșitul sec. XVII*, Cluj, 1933.

Nistor, I. I., *Problema ucraineană în lumina istoriei*, ed. II, Rădăuți, 1997.

Ogg, David, *L'Europe du XVIIe siècle*, Paris, 1932.

Oppenheim, Walter, *Habsburgii și Hohenzollernii 1713-1786*, trad. De Roxana-Aura Duma, București, 1995.

Oprescu, G., *Manual de istoria artei. Barocul*, Ed. Meridiane, București, 1985.

Idem, *Manual de istoria artei. Secolul al XVIII-lea*, Ed. Meridiane, București, 1985.

P.P. Panaitescu, *Dimitrie Cantemir. Viața și opera*, București, 1958.

Idem, *Tratatul de alianță dintre Moldova și Rusia din 1711. 250 de ani de la semnarea lui*, în "Studii", 1961, nr. 4.

Stiles, A., *Imperiul otoman 1450 – 1700*, București, 1995.

Tazbir, Janusz, *La République nobiliaire et le monde. Etudes sur l'histoire de la culture polonaise à l'époque du baroque*, Wrocław ș. a., 1986.

Wallerstein, Immanuel, *Sistemul mondial modern*, vol. I-II, Ed. Meridiane, București, 1992.

Wiesner-Hanks, Merry E., *Early Modern Europe, 1450-1789*, Cambridge University Press, 2010.

Zahariuc, Petronel, *Țara Moldovei în vremea lui Gheorghe Ștefan voievod (1653 – 1658)*, Iași, 2003.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul acestei discipline este coroborat cu așteptările comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului. Cursul urmărește să ofere studenților o mai bună pregătire în domeniul relațiilor internaționale, înțelegerea fenomenelor istorice aferente temei, precum și dobândirea de competențe profesionale specifice.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Înșușirea corespunzătoare a cunoștințelor specifice	Examen	50% lucrare scrisă
10.5 Seminar/laborator	Analiza comparativă a subiectului; spirit critic în abordarea bibliografiei; consultarea surselor primare	Lucrare de seminar	50% lucrare de seminar
10.6 Standard minim de performanță			
Participarea la discuții, calitatea lucrărilor de seminar, însușirea noțiunilor de bază, observațiile personale.			

Data completării

.....

Semnătura titularului de curs

.....

Semnătura titularului de seminar

.....